

ధర్మము సైక్లూడి మారుతీకవు

కృషి కలేజీ కలవలకి చింతలపూడి కెళ్ళాలనుకొన్నాడు చిట్టబ్బాయి. ఆరేళ్ళయింది దేవుడమ్మని చూసి. దేవుడమ్మ చిట్టబ్బాయికి వలసకి బాబాయి. బంధుత్వం కాస్త దూరిం. దేవుడమ్మ భార్య పెళ్ళయిన కొత్తలోనే కామెట్లతో చచ్చిపోయింది. అప్పటినుంచీ మళ్ళీ పెళ్ళిచేసుకోలేదు దేవుడమ్మ. సత్తె కాలపు మనిషి. రెండేకరాల చక్కాదున్నుకొంటూ గుట్టుగా బతుకుతున్నాడు ఆ చిన్న పల్లెలో. చిట్టబ్బాయి ఊళ్ళో అడుగుపెట్టేసరికి ఆ ఊరు నలభైయైదు గడపా గుప్పమంది ఆ వాడై. ఏదో పొలం తగాదాలో మొదటిసారిగా దేవుడమ్మ నోరెత్తి కరణంగారితో మాట్లాడాడట. కరణంగారు మరోమాట లేకుండా చేతికర్రతో దేవుడమ్మని బాగ బాదాడట.

కరణంగారిని ఆ చుట్టుపక్కలంతా అకూరుడంటారు. అసలుపేరు మహాదేవ శాస్త్రి. అనుకోడానికి కారణం— అతని రెండుకాళ్ళూ చిన్నతనంనుంచీ పని చెయ్యవు. ఎప్పుడూ ఇంటిముందు వసారాలో మందసా కుర్చీలో దుళ్ళాలువ కాళ్ళమీద కప్పుకొని కూర్చుని వుంటాడు. లౌక్యానికి, దుర్మార్గపు ఆలోచనలకీ, మూర్ఖత్వానికీ, ఉబ్బసానికీ అకూరుడు పెట్టింది పేరు. ఆ ఊళ్ళో అబ్రాహ్మణుల కొంపలు కేవలం రెండుమూడే వున్నాయి. వాళ్ళమీద బ్రాహ్మణుల అరాచకానికి అడ్డూ ఆపూ లేదు. వాళ్ళకి పెద్ద మద్దతు అకూరుడు.

కొంత పొలానికి నీళ్ళగురించి మాటా మాటా వచ్చింది. ఎప్పుడూ మెత్తగా వుండే దేవుడమ్మ మొదటిసారిగా నోరు విప్పాడు. ఎప్పుడూ లౌక్యంగా పనులు జరిపించే అకూరుడు మొదటి సారిగా కర్రఎత్తాడు.

చిట్టబ్బాయి వస్తాడని దేవుడమ్మ అనుకోలేదు. ఊహించలేదు. ఇంటి ముందు నులకమీద బోర్లాపడుకొని జీతగాడిచేత వీపుకి తగిలిన దెబ్బలకి నూనె రాయించుకొంటున్నాడు. మొదట చిట్టబ్బాయిని చూసి నిర్ఘాంతపోయాడు దేవుడమ్మ. తనే ఏదో తప్పుచేసినట్టు కుంచుకపోయాడు. ఇదిక్కడ మామూలేరా—అని సర్ది చెప్పబోయాడు. మరీ చిట్టబ్బాయి గుచ్చిగుచ్చి అడిగితే పసి వాడిలాగా బావురుమన్నాడు దేవుడమ్మ. “కరణం యింటికి పిలిపించి చేతికర్రతో చావగొట్టాడురా” అని ఆరేళ్ళ కుర్రాడు చెప్పినట్టు చెప్పాడు.

బాబాయిని చూసి గుండె కదిలి పోయింది చిట్టబ్బాయికి. అకూరుడిని తనెప్పుడూ చూడలేదు. కాగా, పల్లెటూరి రాజకీయాలు, అరాచకం అతనికి తెలీదు. ఒక్కటి మాత్రం తెలుసు. తనకి యిలాంటిదేదో జరిగే వుంటే తిరిగి అకూరుడిని చావగొట్టేవాడు. తక్కువ కులంవాడు కావడం, ఒంటరి వాడు కావడం తమకి బలగం ఎక్కువ వున్నా తిరుగుబాటు చెయ్యలేని వాళ్ళ బలహీనత—యివన్నీ మహాదేవశాస్త్రిని బలవంతుని చేశాయి.

“పంచాయతీ పెట్టించు బాబాయి” అన్నాడు చిట్టబ్బాయి.

దేవుడమ్మ నిట్టూర్చాడు. “నన్ను కొట్టినప్పుడు వాళ్ళోపెద్దలు పదిమందికి పైగా ఉన్నారు. కొట్టిన విషయం అరగంట - అయిదారు వాళ్ళకీ పాకింది. ఇక్కడ అకూరుడు చెప్పింది న్యాయం. చేసింది ధర్మం. అడిగే నాధుడు లేడు. వీపుకి కదా దెబ్బలు? ఈ సంవత్సరం పంట పోయిందనుకుంటాను. వాళ్ళ నోళ్ళలో నోరుపెట్టి బతకలేం. ఆ సంగతి మరిచిపో” అన్నాడు.

ఆగలేకపోయాడు చిట్టబ్బాయి. చరచరా అకూరుడి యింటిని వెదుక్కుంటూ వచ్చాడు. బుర్రమీసాలూ, ఎర్రకావితో గంభీరంగా వున్నాడు అకూరుడు. కాళ్ళు లేవు కాని, నిలబడితే ఆరున్నర అడుగుల మనిషి. గంభీరమయిన గొంతు, చుట్ట. బొద్దుగావున్న కనుబొమ్మలకింద చింతగింజల్లాగ చిన్నకళ్ళు. “ఎవడా నువ్వు?” అన్నాడు నిట్లక్ష్యంగా.

“దేవుడమ్మ కొడుకుని.”
“ఆ లంజాకొడుక్కి ఓ కొడుకున్నాడని తెలీదే. ఎప్పుడు పుట్టావు? ఎవరికి పుట్టావు”- అలా అనగలిగినందుకే అకూరుడికి నవ్వొచ్చింది. పక్కనున్న అయిదారు మంది పెద్దమనుషులు ఫక్కుమన్నారు. అందరి మధ్యా ఎలకలాగ వున్నాడు చిట్టబ్బాయి. ఆవేశంలో వచ్చాడేకాని, వచ్చి ఏం ఆడగాలనుకొన్నాడో, ఏం చెప్పాలనుకున్నాడో అతనికే తెలీదు. ఆ వసారాలో నిలబడ్డాక తన చిన్నతనం కొట్టవచ్చినట్టు కనిపించింది. పందొమ్మిదేళ్ల కుర్రాడికి ఏబైయ్యోపడిలో వున్న అకూరుడు— ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ సమఉజ్జీ కాదు.

“అవును కొట్టాను. ఏం చేస్తావు?” అన్నాడు అకూరుడు.
“ఇది అన్యాయం.”

“న్యాయం గురించి నీకేం తెలుసురా కుర్రనాకొడకా. అన్యాయమని చెప్పడానికి నా గడపలోకి వచ్చావా? రెండు నిమిషాల్లో ఊరువదిలి పోకపోతే మీ బాబాయిని కొట్టాను. నీ కాళ్ళు విరిగి-అరిటి తోటల్లో పారేయిస్తాను. పీక్కో” అన్నాడు.

“చేసిన పనికి క్షమాపణ చెప్పమని అడగడానికి వచ్చాను.” అన్నాడు చిట్టబ్బాయి. అదీ ఆలోచించి అన్నమాట కాదు. ఏమనాలో తెలీక నోటికొచ్చిన మాట.

అకూరుడికి అంతశక్తి ఉందని ఆ క్షణందాకా తెలీలేదు. అంత మనిషి కుర్చీలోంచి ఒక్క దూకుడుకి చెళ్లున చెంపమీద కొట్టాడు.

పంధొమ్మిదేళ్ల లేతశరీరం తూలి పందిరరాటకి తల కొట్టుకుంది. కళ్లు బైర్లు కమ్మాయి.

రకరకాల బూతులు తిడుతున్నాడు అకూరుడు. రెండు కాళ్ళూ ఉండి ఉంటే కాళ్లతో కుమ్మేసేవాడు. పక్కనున్న వాళ్లంతా వొణికిపోయి చూస్తున్నారు. జీతగాళ్ళు చిట్టబ్బాయిని చెరో రెక్కా పట్టుకున్నారు.

అకూరుడి గొంతు ఎంత లేదన్నా నాలుగు వీధులకి వినిపించేంత లేచింది.

“నేను నీకు క్షమాపణ చెప్పాలిరా. నీ...” యిలా సాగింది. తగిలిన దెబ్బ

కయితే కళ్లనీళ్లు తిరిగాయి కాని, రక్తం కళ్లలోకి ఎగదన్ని పొరుషం ముంచు కొచ్చింది చిట్టబ్బాయికి. ఈ దుర్మార్గం తనకికొత్తగాని, దుర్మార్గాన్ని ఎదిరించే తన పొరుషం తనకికొత్తకాదు. జీత గాళ్లని విదిలించుకొన్నాడు. అకూరుడు మీదకి వెళ్తాడేమోనని వాళ్ల పెద్దాయన వేపు రెండు అంగలు వేశారు. ఓ విధంగా చూసేవాళ్లకి ఆ కుర్రాడి మీద జాలి వేసింది. అయినా అవాక్కయి చూస్తున్నారు. ఏం చేస్తాడు కుర్రాడు.

చిట్టబ్బాయి ఏడుపులాంటి గొంతు తోనే అన్నాడు. “నీ కాళ్లు విరగ్గడతా నని అందామని వుంది. కాని నీకు కాళ్లు లేవు. నాకు కళ్లున్నాయి. నీవు కాళ్లు లేకపోయినా నన్ను వెదుక్కుంటూ వచ్చి నాకాళ్లు పట్టుకొని క్షమా పణ చెప్పకొనేటట్టు చేస్తాను.”

చింతలవలస వూరంతా అకూరుడి అరుపుకి వణికింది. చిట్టబ్బాయి అదృష్టం అకూరుడికి కాళ్లు లేకపోవడమే. ఎందుకంటే- ఆ మాట వూర్తవు తూనే అక్కడి నుంచి పరిగెత్తి పోయాడు చిట్టబ్బాయి. అతని చేతికి దొరికి వుంటే - పందిరిరాటకేసి కొట్టి చేతుల్తో చంపేసేవాడు.

మరోగంటకి వూరొదిలి వెళ్ళి పోయాడు చిట్టబ్బాయి. ఒంటరిగా కాదు. దేవుడమ్మతో. కరణంగారింట్లో జరిగిన విషయం తెలియగానే- దేవుడమ్మ వసిపిల్లాడిలాడ ఏడ్చాడు. ఒంటికి తగిలిన దెబ్బల్ని మరిచిపోయి, ముందు ముందు జరగబోయే అనర్ధాల్ని తలుచుకు ఏడ్చాడు.

“ఎంతపని చేశావురా. అసలు నిన్ను కక్కడికి ఎవరు వెళ్లమన్నారు? నీకేం? నువ్వు యివాళ పోతావు. రేపటినుంచీ నా బతుకు కుక్కబతుకయి పోతుంది. అకూరుడు నన్ను మనుషుల్ని పెట్టి

చంపిస్తాడు” అంటూ ఏడ్చాడు.

ఆవేశంలో తిట్టాడేకాని అకూరుడికి భయంగానే వుంది. దేవుడమ్మ చెప్పిన మాటల్లో అక్షరం పొల్లుపోదని తనకి తెలుసు. బాబాయి హత్య గురించి వినడానికి యిరవై నాలుగుగంటలు చాలు. అందుకే దేవుడమ్మని తీసుకొనే బయలుదేరాడు. మొదట రానన్నాడు దేవుడమ్మ. ఆ వూళ్ళోనే తన పొలంఉంది. తను అక్కడే పుట్టాడు. పెళ్లాన్ని అక్కడే బుగ్గి చేశాడు. అక్కడే ఏభై ఏళ్ల జీవితం గడిచిపోయింది. కేవలం ఓ పందొమ్మిదేళ్ల కుర్రాడి తొందర పాటుకి వూరు వొదిలి పోవాలని వెళ్లి అకూరుడి కాళ్లమీద పడి అవసరమయితే మరో విడత దెబ్బలు తిని తన ఉనికిని కాపాడుకోవాలని లేచాడు కాని చిట్టబ్బాయి అడ్డుపడ్డాడు. “ఆరు నెలలు తిగకుండా అకూరుడే స్వయంగా వచ్చి నిన్ను వూరుకి తీసుకొచ్చేటట్లు చేస్తాను బాబాయి-నాతో రా” అన్నాడు. రెండో గంటకి దేవుడమ్మ జీవితంలో మొదటిసారిగా వూరు దాటాడు. బండి రోడ్డుమీద వస్తున్నప్పుడే -తన రెండే కరాల చెక్కనీ మనుషులు ఎడ్లతో కుమ్మించి. ధ్వంసంచెయ్యడం చూశాడు అకూరుడు పగ తీర్చుకుంటున్నాడు. బతికుండగానే తనకెవరో నిప్పుపెడు తున్నట్టినిపించి బండిలో బావురు మన్నాడు దేవుడమ్మ.

శలవులకి ఏదో వూసుపోక వచ్చి ఒక మనిషి జీవితంలో అనవసరంగా కలతచేసినందుకు బాధపడిపోయాడు చిట్టబ్బాయి. అసలు వ్యవహారం ఇంత వరకు వస్తుందనుకోలేదు. నాలుగు వూళ్ళవతల తనకు తెలిసిన ఓ మోతు బరి యింట్లో దిగిరిద్దరూ. హతాత్తుగా రావడానికి ఏం కారణం చెప్పాలో తెలీ లేదు. కాని చెప్పాల్సిన అవసరం కూడా రాలేదు. మోతుబరి బాగా సంప

న్నుడు. ఇద్దరికి భోజనం పెట్టడం ఆతిధ్యం యివ్వడం కష్టం కాదు. అసలు పట్నమే వెళ్లొచ్చు కదా? - వెళ్ల కూడదని రూఢిగా నిర్ణయం తీసుకున్నాడు చిట్టబ్బాయి. ఊరుకి దగ్గరగానే ఉంటూ ఏదో చెయ్యాలి.

కాని ఏం చెయ్యాలి? పునాదులు వేసుకొని బలంగా పాతుకుపోయిన అకూరుడి వంటి శ్రీమంతుడినీ అహంకారిని తనేం చెయ్యగలడు? తనకాళ్ళ దగ్గరికి ఎలా తీసుకువస్తాడు? ఆవేశంలో అనడానికి బాగానే ఉందికానీ, ఆచరణలో ఏం చెయ్యాలో తెలియలేదు. కాగా దేవుడమ్మ అకూరుడి చేతుల్లో దెబ్బలుతిన్న పుటికన్నా మరీ దారుణంగా నీరుకారి పోయాడు.

“ఆరునెలల్లో అనుకొన్నది సాధిస్తాను. నిన్ను వూరు తీసుకువెళ్తాను బాబాయి” అని వూరడించాడు కాని, ఆ మాటల్లోనూ ధైర్యం, నమ్మకం లేని విషయం తనకే తెలుసు.

మధ్య మధ్య ఆ వూరు వార్తలు వింటున్నాడు. ఎక్కడో మారుమూల పల్లెటూరు పాకుడుపట్టిన దిగుడుబావి లాంటిది. దాంట్లో ఏ విధమయిన జల చరమూ వుండదు. ఎప్పుడన్నా కప్పలో పురుగులో, ఒళ్లు సవరించికొంటే తప్ప. నాలుగు నెలల తర్వాత ఓ విషయం తెలిసింది. అకూరుడు ఒక్కగానొక్క కూతురి పెళ్లవుతోందని. జబల్పూరులో రోడ్ల ఇంజినీరు కొడుక్కిచ్చి చేస్తున్నాడు. అబ్బాయి పెద్ద చదువుకోలేదు. అకూరుడు ఆ స్తిపాస్థుల్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇల్లరికాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని అల్లుడు పెద్దగా చదువుసంధ్య లేనివాడిని చూసుకొని జాగ్రత్త పడ్డాడు అకూరుడు. అమ్మాయి చిన్నపిల్లే. కుర్రాడు కూడా యిరవైమూడేళ్ల వాడు. పెళ్ళికి చుట్ట ప్రక్కల వూళ్లన్నీ కలిసిపోయాయి. ఏ యింట్లోనూ పొయ్యిలోంచి పిల్లి లేవ

యువ దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

లేదు. భోగం మేళాలూ, హరికథలూ, తోబుబొమ్మలాటలూ పెట్టించాడు అకూరుడు. గ్యాసులైట్లతో వూరు దేవేంద్రనగరంలాగ వెలిగిపోయింది. మరీ చిన్నవాళ్లు అకూరుడు మొదటి సారిగా యిల్లువదిలి వూరేగింపులో రావడం చూశాడు.

“రెండోసారి నా దగ్గరికి రావడానికే” అనుకున్నాడు చిట్టబ్బాయి. ఆవేశం తనని ఆలోచింపజేస్తోంది. పెళ్లయిన పదోరోజు పనికట్టుకొని పెళ్లాంతో పట్నం హానీమూన్ వచ్చిన పెళ్లికొడుకుని కలిశాడు. పేరు చంద్రశేఖర్ చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు. మరీ పదహారేళ్ల కుర్రాడిలాగ వున్నాడు. రెండు సార్లు పలకరిస్తేనే కాని ఏ సమాధానం చెప్పలేనంత సాధువు.

“చూసి చూసి ఈ దరిద్రపు సంబంధానికి ఎలా ఒప్పుకొన్నావయ్యా.”

“మా నాన్న ఒప్పుకోమన్నాడండీ.”

“ఇల్లరికానికి ఎందుకు అంగీకరించావు.”

“మా నాన్న చెప్పాడండీ.”

“ఎందుకు చదుకోలేదు.”

“మా నాన్న చదువక్కరలేదన్నాడండీ.” ఇలా సాగింది సంభాషణ.

కలిసిన మొదటి గంటలోనే కలిపేశాడు చిట్టబ్బాయి. వాళ్ల మామగారిని తెలుసన్నాడు. పెళ్లి గురించి విని కల్సుకోవడానికి వచ్చానన్నాడు. ఆ రాత్రి చంద్రం జీవితంలో మొదటి సారిగా తాగాడు. ఉత్తగా కాదు. తప్ప తాగి హోటల్ గదికి వచ్చి పడిపోయాడు. అకూరుడి కూతురు నాగమణి కంగారు పడిపోయింది. భర్త జబల్పూర్ అలవాట్లు తనకి తెలీవు. తాగడం నగరం సంస్కారంలో భాగమని సరిపెట్టుకోవడం తెలీదు. ఆ రాత్రంతా స్పృహ లేకుండా పడివున్న భర్త పక్కన కూర్చుని భోరుమని ఏడిచింది. అయిదు

యువ దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

దీనినాళ కల్పాను తస్మి నూట్టునల్లనా

నారీ!

రాగతి సంకల్పం

రోజుల తరువాత వూరొచ్చాక ఆ విషయం తెలిసినప్పుడు మహాదేవశాస్త్రి గుండెల్లో మొదటి దెబ్బ తగిలింది. ఆ విషయం విని వరండాలో కుర్చీచెయ్యి అతని కోపానికి విరిగి ముక్కలయిందని తెలిసినప్పుడు చిట్టబ్బాయికి ఎక్కడ లేని బలం వచ్చేసింది.

నెలరోజులు తిరక్కుండా చంద్రశేఖర్ చేత బులెట్ మోటారు సైకిలు కొనిపించాడు చిట్టబ్బాయి. ఊరు శివార్లలో తాటితోపు దాటగానే రోడ్డు. రోజూ సాయంకాలం ఆరు దాటాక మల్లెపువ్వులాంటి చొక్కా వేసుకొని బులెట్ మీద వచ్చేసేవాడు చంద్ర. పెద్దాపురంలో బిజినెస్ దెబ్బతిని ప్రస్తుతం పట్నంలో స్థిరపడ్డ కాంతామణి దగ్గర ఖాతా పెట్టించాడు. కాంతామణి చంద్రకంటే రెండేళ్లు పెద్దది. గడుసుది. మగాళ్లు ఆడదాని నుంచి ఏమాశిస్తారో వయసొచ్చిప్పట్నుంచీ స్వానుభవంతో తెచ్చుకొన్న పిల్ల. చంద్రశేఖరాన్ని రెండో రోజునే పడగొట్టేసింది. కాంతామణి కౌగిట్లో ఇరుక్కొన్నాక చంద్ర మనిషిరక్తం మరిగిన పులి అయి పోయాడు. ఆమె రుచి మరిగాక చంద్రం ఏ రాత్రీ పల్లెటూళ్ళో గడపలేదు. అకూరుడికి ఈ సంగతి తెలియడానికి

రెండు మూడు వారాలు పట్టింది. అప్పటికి పెళ్లిలో పిల్లకి తొడిగిన కాసులు పేరూ, రవ్వలగాజులూ కాంతామణి వొంటిమీదకి వచ్చేశాయి. అల్లుడి విషయం తెలిశాక అకూరుడు మొదట మండిపడ్డాడు. పెద్ద హడావుడి చేశాడు. మామని నాలుగు మాటలు తిట్టనిచ్చి “నా యిష్టం” అన్నాడు. అంతే. చెళ్లన చెంప పగలగొట్టాడు మహాదేవశాస్త్రి. తనని కాదన్నవాళ్లకి ఆ సత్కారం చెయ్యడం శాస్త్రికి జన్మతః అలవాటు. కాని ఆ దెబ్బ కూతురు గుండెల్లో పేలింది. పెళ్లాన్ని తీసుకొని జబల్పూర్ వెళ్లిపోతానని పట్టుబట్టాడు చంద్ర. చేసిన పొరపాటు తెలుసుకొని రహస్యంగా అల్లుడు చేతులు పట్టుకుని బతిమాలుకొన్నాడు మహాదేవశాస్త్రి. ఆ రాత్రి మువ్వల వడ్డాణం కాంతామణి నడుంని అలంకరించింది.

ఓ రోజు డోసు ఎక్కువయి కాంతామణి యింట్లోనే మూడోరూము గడిపేసి యింటికి వస్తుండగా కంకరరోడ్డు మీద బులెట్ తప్పటడుగు వేసింది. చంద్రకి కాలు విరిగింది. ఆ తర్వాత పట్నం నర్సింగ్ హోమ్ లో 2 నెలలు వున్నాడు. ఈపాటికి ఊరుఊరంతా అకూరుడి ఒక్కగా నొక్క అల్లుడు

జేస్తున్న నిర్వాకం గుప్పుమంది. ఈరు వాళ్ళకి అన్నం తిన్న చేతులు యింకా ఆరలేదు. వప్పుదప్పకాల రుచి యింకా గొంతులోనే ఉంది. ఆ గొంతులలోనే అకూరుడి యిల్లు క్రమంగా వల్లకాడవు తున్న విషయం కథలుగా చెప్పు కున్నారు. అల్లుడికి కాలు బాగయి చేతికర్ర పట్టుకు నడుస్తూ యింటికి వచ్చే వేళకి అకూరుడికి మొదటిసారిగా గుండెనొప్పి వచ్చింది. పావుగంట ఆలశ్యం అయితే ప్రాణానికే ముప్పు వచ్చేదన్నారు డాక్టర్లు. పట్నం ఆసు పత్రికి ఆంబులెన్సులో మోసుకెళ్లారు. ఆరు రోజులుపాటు పైవాళ్ళని ఎవర్నీ లోపలికి రాకుండా ఆపారు. మెల్లగా ప్రాణం నిలదొక్కున్నాడు అకూరుడు.

అయిదారు నెలలకి చరాస్థి దాదాపు చాలా మట్టుకు కొంతామణి యింటికి చేరి పోయింది. కొంతామణి మీద మోజు కూడా చంద్రానికి తగ్గుతూ వచ్చింది. అయితే యీపాటికి సిగరెట్లు జర్నాకిళ్ళి తాగుడు నిలకడగా స్థిరపడిపోయాయి.

చెరుకు అయివేజు పట్టుకొని మొదటి సారిగా చంద్రంతో మద్రాసులో దిగాడు చిట్టబ్బాయి. అమ్మాయి మారింది. భాష మారింది. దేశం మారింది. చెరుకు అయివేజు హారతి కర్పూరం కావడానికి యిరవై రోజులు మాత్రమే పట్టింది. రోజూ బజారుకి తీసుకెళ్లి, కుర్రాడు ఆశ్చర్యంగా చూసినవి కావాలనుకున్నవీ అవసరమా, కాదా అనే ఆలోచన లేకుండా కొనిపించాడు. ఎక్కువ రోజులు పగలంతా కాసిచెట్టి వీధిలో, రాత్రుళ్లంతా రకరకాల అమ్మాయిల యిళ్లలో గడిచాయి. హోటలు గది నిండా రకరకాల చెప్పులు ట్రాన్సిస్టర్లు, సెంటు, విదేశీ సబ్బులు, వస్తువులు, కొన్ని రసీదులూ, సీమ విస్కీలూ కన్నుల పండుగగా వుంధి. చేతిలో డబ్బయిపోయాక యింటికి వెళ్ల

నన్నాడు చంద్ర. హోటల్ కి తొమ్మిది వేలు కట్టాలి. ఈ ఇరవై రోజులూ తనెక్కడ ఉన్నదీ యింటికి తెలియ నివ్వలేదు. మరికాస్త డబ్బుంచే రూటు మార్చి మళయాళ దేశం వెడదా మన్నాడు చిట్టబ్బాయి. ఉత్సాహపడ్డాడు చంద్ర. హోటల్ గది అలాగే వుంచి యింటికి బయలుదేరాడు.

పెళ్లం కూడా యీపాటికి రాటుదేరి పోయింది - డబ్బులేదండీ. లేదంటే ఏం చెయ్యాలో యిదివరకే చంద్రకి అర్థమయిపోయింది. సాచి లెంపమీద కొడితే జబ్బితో తీసుకుంటున్న తండ్రి మంచం ప్రక్కన పడింది. అయిదు నిముషాలు తిరక్కుండా తండ్రి గల్లా పెట్టి తాళంచెవులు అల్లుడు చేతిలో ఉన్నాయి. మరో అయిదు గంటల్లో మామిడితోట దస్తావేజులు మద్రాసు మార్వాడిదుకాణంలో ఉన్నాయి. ఆస్తికి ఏకైకవారసుడిగా చంద్రచేత కొలేటరల్ సెక్యూరిటీ మీద సంతకం చేయించి, దస్తావేజులుతోపాటు, ఆ కాగితాన్ని జతచేసి పాతికవేలు యిప్పించాడు చిట్టబ్బాయి.

తిరుచూరులో రెండు వారాలు ఒళ్లు మరిచిపోయాడు చంద్ర. అతన్ని అక్కడే వదిలేసి మళ్ళీ వస్తానని యింటికి వచ్చాడు చిట్టబ్బాయి. ఈ వ్యవహారాలన్నీ దేవుడమ్మకి తెలియడం లేదు. దిగులుగా యింటిపట్టునే ఉంటున్నాడు. చుట్టం చూపుకని వచ్చి ఒక గది అద్దెకు తీసుకుని ఇక్కడే ఎందుకు వుంటున్నాడో మోతుబరికి అర్థం కాలేదు. చిట్టబ్బాయి ఊళ్ళోకి వచ్చేసరికి మరో వార్త గుప్పుమంది. అకూరుడికి రెండోసారి గుండెపోటు వచ్చిందని, ఈసారి పట్నం వెళ్లడానికి ఒప్పుకోలేదని, మర్నాటికి సర్దుకుందని అల్లుడెక్కడున్నాడో తెలీక మనుషుల్ని పెట్టి వెదికిస్తున్నాడు. కూతురు రాత్రీ

పగలూ గదిలోనే ఏడుస్తూ కూర్చుంటుందట.

మూడో రోజు రాత్రీ నడిరూము దాటాక ఆరుబైట మంచంమీద పడు కున్న చిట్టబ్బాయికి దూంగా ఎడ్ల గంటల చప్పుడు వినిపించింది. ఆ శబ్దం దగ్గరవుతున్నకొద్దీ దేవుడమ్మకి తెలివొచ్చింది. బండి వచ్చి యింటి ముందే ఆగింది. ఇద్దరు పాలే రులు సాయంపట్టగా చెట్టంత అకూరుడు పిట్టలాగ బండి దిగాడు. అతన్ని చూస్తూనే నిర్ఘాంతపోయాడు చిట్టబ్బాయి. తనని చెంపదెబ్బ కొట్టాక అకూరుడిని ఎదురుపడి ఎప్పుడూ చూడలేదు. ఆరడుగుల మనిషి కృంగిపోయి నేలకంటుకుపోయినట్టున్నాడు. దబ్బి పండు ఛాయ పోయింది. శరీరం కమిలి పోయింది. గడ్డం బాగా పెరిగింది. రెండు గుండెపోట్లకంటే కూతురు కాపరం పదిమందిలో జరిగిన రచ్చ మనిషిని తోనేసింది.

అకూరుడిని చూస్తూనే దేవుడమ్మ కయితే ఏడుపొచ్చింది. పంతం నెగ్గించు కోవాలని పట్టుబట్టాడే కాని, అంత మనిషి యిలా అర్ధరాత్రీ వస్తాడని కలలో కూడా అనుకోలేదు చిట్టబ్బాయి. అతన్ని చూస్తే జాలేసింది. మహాదేవ శాస్త్రిలో మునపటి అహంకారం లేదు. యిద్దరు పాలేర్లు పట్టుకురాగా లోపలికి వచ్చి సులకమంచంమీద కూలబడ్డాడు. చిట్టబ్బాయి, దేవుడమ్మ మొహాలు మార్చి మార్చి చూసి ఒక్కసారి బోరు మన్నాడు. ఆ దృశ్యం చూశాక చిట్టబ్బాయికే గుండె కరిగిపోయింది.

“నువ్వు కోరుకొన్నట్టు వచ్చానురా అబ్బాయి. నేను నీ చెంపమీద కొట్టాను. చిదికిపోయాను. ఎక్కువకాలం బతకను. నేను నీ కాళ్లు పట్టుకోవడం చూకు ఆయుషీణం. అయినా పట్టుకుంటున్నాను నా కూతురు కాపరాన్ని

రిక్షించు.” అంటూ నులకమంచం మీంచి అమాంతం చిట్టబ్బాయి కాళ్ళ మీదకి వాలిపోయాడు.

వచ్చి పాలేళ్ళిద్దరూ బోరుమన్నారు. చిట్టబ్బాయికే కళ్ళనీళ్ళు తిరిగాయి. “అయ్యోగారూ! ఆగమన్నారు కనక కానీ, అల్లుడిగారి బుద్ధి పాడుచేసింది నువ్వేనని తెలిశాక మేమే నరికేసే వాళ్ళం. చిన్న పుట్టుక పుట్టి పెద్దోళ్ళ బతుకులమీద కొడతావట్రా దొంగ గాడిదకొడకా” అన్నాడు పాలేరు రోషంతో ఉండబట్టలేక.

అకూరుడు వాడిని ఆపాడు. చిట్ట బ్బాయికి కోపం రాలేదు. తన ఆవేశంలో తను తీసినదెబ్బ ఎంత బలమయినదో అప్పుడు తెలిసొచ్చింది. ఎవరినో కొట్ట బోయి అభం శుభం తెలీని ఆడపిల్లని

కొట్టానని కూడ అనిపించింది.

“ఇవంతా నాకు తెలియదయ్య గారూ! కుర్రాడు తొందరపడ్డాడు. ఏమీ అనుకోకండి.” అని ఏడ్చాడు దేవు డమ్మ.

“వాడు కుర్రాడు కాదురా ధర్మరాజు. శిక్ష వెయ్యడంలో దయాదాక్షిణ్యం చూపించలేదు. అబ్బాయి, ఈ శిక్ష నాకు చాలా? ఆస్తి నా కక్కరలేదు. అల్లుడు ఎక్కడున్నాడో చెప్పు. వెళ్ళి తెచ్చు కుంటాను.” అని దేవుడమ్మ వేపుతిరిగి “నీ పొలంలో పెసర వేయించాను. సాయంకాలం దగ్గరుండి నీ యిల్లు కడి గించి ముగ్గులు వేయించాను” అన్నాడు

దేవుడమ్మ ముఖం చేటంతయింది. “మీరు వెళ్ళండి. అల్లుడిని తీసుకొని నేనొస్తాను. మీ గుమాస్తాని రేపు నా

దగ్గరకి పంపండి.” అన్నాడు చిట్ట బ్బాయి.

తిరుచూరులో ఆనందంలో మునిగి తేలుతున్నాడు చంద్ర. చిట్టబ్బాయిని, గుమాస్తాని చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు. హోటలు డబ్బు, చిల్లర ఖర్చులు అన్నీ గుమాస్తాల చేత కట్టించి మద్రాసు వచ్చి మామిడితోట దస్తావేజులు విడిపించు కొని ఊరు రావడానికి అయిదు రోజులు పట్టింది. మద్రాసులోనే బులెట్ ని అమ్మేశాడు చిట్టబ్బాయి.

చిక్కీ నీరసంగా వున్న భర్తని వాచేసుకుంది అకూరుడి కూతురు. అకూరుడు కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి అనందంతో. యింటి గేటుదాటి లోపలికి కూడా అడుగుపెట్టలేదు చిట్టబ్బాయి. గేటు దగ్గరనుంచే వెనక్కి తిరిగాడు.

With best compliments from ESTD. 1959

Phone: 221226

VENKATESWARA VASTRALAYAM

DEALERS IN:
Quality Fabrics and Binny Textiles

BRINDAVAN BUILDINGS
5-8-658/2, NAMPALLY STATION ROAD,
ABID CIRCLE, HYDERABAD-500 001.